

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

xi. De irregularitate, quae contrahitur ex delicto, cui iure annexa est infamia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13883

etiam S. Thom. in addit. 3. par. quaest. 35. artic. 4. Plura de his Suspensionibus, & Irregularitatibus legi possunt in tractatu de Suspensione, cap. 12. 13. 14. & 15. nunc haec breuiter attingisse sufficiat.

De Irregularitate, quae contrahitur ex delicto, cui iure annexa est infamia. Cap. XI.

S Y M M A R I U M.

- 1 Infamia, quare homines ab ordinum susceptione, vel executione excludit.
- 2 Infames quinam censendi.
- 3 Infamia triplex est, alia, iuris alia facti; tertia canonica; & quid unaquaeque sit.
- 4 Infamia, & a iure, & ab homine ob delictum imponi potest.
- 5 Infamis, & infamatus quis censendus, & qualiter haec duo inter se differant.
- 6 Infames siue iure civili, siue canonico effecti, irregulares sunt.
- 7 Infames ex proprio delicto quinam censendi.
- 8 Infames ex crimine alieno quinam sint.
- 9 Infames ex officijs, & obligatione quinam dicendi.
- 10 Duellum committentes, tam de iure, quam de facto, infames sunt.
- 11 Raptores mulierum perpetuo infames sunt.
- 12 Infamia omnis baptismo tollitur, & quare.
- 13 Infamiam omnem Papa tollere potest.
- 14 Infamis factus a iudice, a quo in pristinum restitui possit.
- 15 Infamia quaecumque siue iuris civilis, siue iuris canonici, a Papa tolli potest.
- 16 Infamia facti, non nisi per factum omnino contrarium tollitur.
- 17 Infamatus, seu in iudicio publice accusatus, per canonice criminis purgationem in integrum restituitur.
- 18 Infamia canonica, per cordis contritionem, absque ulla dispensatione tollitur.
- 19 Penitentia publica irregularitatem inducit, & quae huius sit ratio.
- 20 Penitentia triplex olim in usu fuit in ecclesia, scilicet, secreta; publica; & publica & solemnis.
- 21 Blasphemis quanam pena imposita sint.

Inter alia multa delicta, ob quae merito homines ab Ecclesiasticis ordinibus suscipiendis, & susceptis arceri solent, est infamia, ut notat DD. in c. accedens, de accusat. & c. accusatum, de Simonia, & c. Qui in aliquo. distin. 51. Ratio est: Quia ut in Reg. Infamibus, de Regul. iur. li. 6. habetur, *infamibus porta dignitatum patere non debent*; ordo autem Ecclesiasticus honor, & dignitas est, cap. 1. de oblig. ad ratiocinia, & c. admittuntur, dist. 54. & l. officiales, C. de Episcop. & Cleric. cum etiam infames iure civili a dignitatibus temporalibus repellantur, C. de dignit. leg. 2. lib. 12. & c. inter dilectos, de excess. praelat.

2 Infames autem dicuntur in hac materia, quorum nomen mortibus, & vita est reprobatum; sicut e conuerso fama est illaeste dignitatis status, vita ac moribus comprobatus, & in nihilo diminutus. glo. in c. vestra, in verbo, Notorium, de cohob. Cler. & mulier. & glof. in c. infames, §. porro, in verbo, infamia, 3. quaest. 7. ff. de var. & extraord. cognit. l. cognitionum, §. existimatio. Summistia, in verbo, Infamia. S. Ant. 3. par. tit. 29. de Irregul. c. 6 in fine. quae famae definitio Theologis quibusdam non placet, de qua re alibi differendum erit.

3 Infamia vero triplex est, vna dicitur *infamia iuris*, alia *facti*; tertia vero *Canonica* vocatur.

Infamia iuris est, cum quis committit delictum, cui a iure imposita est infamia, & per sententiam condemnatur, aut in iudicio reus ipse crimen illud confessus est. cap. Qui in aliquo. dist. 51.

Infamia facti est, cum quis committit delictum, vel factum ita manifestum, ut apud homines bonos, & graues reputetur infamis omnipotens, de accusat. Distinguuntur autem infamia facti ab infamia iuris, quod infamia iuris incurritur propter delictum, cui ex ipso iure per sententiam infamia imponitur & reus vel conuincitur in iudicio, vel confitetur, Infamia vero facti incurritur propter delictum, aut, factum quod apud homines graues, & bonos infame censetur. Vnde infamia iuris requirit sententiam condemnationis; in fama vero facti non requirit sententiam in iudicio, sed solum, ut delictum, vel factum sit publicum, seu notorium.

Infamia canonica incurritur ob quodcumque crimen mortale, argum. capit. omnes vero, 6. quaest. 1. & 3. 2. 9. §. praecipuum.

4 *Rursus* infamia duplex est, vel enim est inflata a iure, vel a iudice; Infamia a iure incurritur ob delictum, quod a iure infamia ponitur, Infamia vero a iudice incurritur propter delictum, quod per sententiam iudicis infamia ponitur. Vnde, si quis incidit in delictum, cui a iure imposita est infamia, & illud delictum sit in iure probatum, & per sententiam condemnatum, tunc ille dicitur infamis in iure. Si vero incidit in delictum, cui a iure non est imposita infamia, sed a iudice, nimirum supremo, qualis est Imperator, Rex, vel Princeps, imponitur infamia, (Princeps enim supremus sicut constituit leges imponens infamiam, ita forte potest sententiam punientem infamia delictum, cui alias a iure infamia non est imposita) tunc reus ille dicitur infamis a iure.

5 *Sciendum* praeterea est, aliud esse, aliquem *infamatum* esse, aliud autem esse *infamem* Infamis dicitur, cum cum in quod incidit aliquis, vel est confessus in iudicio, vel de eo conuictus quis est, vel est notorium in ciuitate, vel collegio, vel vicinia, vel loco, vel est a iudice tanquam infame punitum, & damnatum. *Infamatus* autem dicitur, cum quis est publice accusatus de aliquo crimine infami, sed nondum est, vel conuictus illius criminis, vel crimen illud confessus, nec crimen illud notorium est notorietate facti.

6 *Praeterea*, infamia iuris alia est iuris Canonici, alia iuris Civilis; *Infames iuris Civilis*, siue per sententiam irrogatur, siue ipso facto contrahatur, nisi restituti fuerint in integrum ab illo qui potest, sunt ipso iure irregulares & prauati actibus legitimis; & repelluntur non solum ab ordinum susceptione sed etiam ab accusatione, & restitutione, etiam post peractam penitentiam de illo crimine, pro quo facti sunt infames. Cuius ratio est: quia ea propter quae iura Civilia & Canonica concorditer iudicant aliquem esse infamem, reddunt eum opprobriosum, & vilem in reputatione hominum, quamuis egerit penitentiam. Vnde in c. inter dilectos, de excess. praelat. dicitur, *Personis omnibus & indignis porta dignitatis patere non debent*, ex Rich. 4. dist. 2. §. art. 6. q. 1. Summa Astensis par. 2. lib. 6. tit. 27. q. 1. Angelica, verbo, infamia, num. 8. & verbo, Irregularitas, num. 29. Sylu. verbo, Infamia, q. 5. & verbo, Irregularitas, q. 6. Maiol. lib. 3. c. 1. num. 3. *Infames iuris Canonici* etiam irregulares sunt & denique infames facti, pari ratione repelluntur ab ordinibus, ut praefati auctores testantur, & colligitur ex c. infames, 6. q. 1. Quae vero personae infames sint, habetur in d. c. infames, 6. q. 1. & ff. de ijs qui notantur infam. per multas leges, & praesertim l. 1.

7 *Infames* vero multipliciter existunt in iure, tum ex facto & delicto proprio; tum ex delicto & infamia patetum; tum etiam aliquando absque delicto, ex officio infami, aut statu & obligatione hominis.

Ex delicto proprio infames sunt, prout colligi potest ex cap. infames, 3. q. 7. & cap. infames, 6. quaest. 1. & c. illibitatem causa & q. & alij capit. iuris, sequentes; Qui operas suas locarunt ad pugandum cum belijs in arena; Item qui

quille sicut conuicti sunt; Qui muliebra passi sunt, & non per vim; Item Apostatae si fidei statuta Ecclesiastica contempnerent; Sacrilegi; Sepulchrorum violatores, incestriosi, homicidae, peruersi, id est, qui fidem datam, vel professionem violauerunt. Qui in iudicio mendaciam iuramento confirmauerunt: Raptores, malefici, venefici, belli desertores, adulteri, haereticis fautores, receptatores, defensorum haereticorum, credentes Haereticis; Schismatici, blasphemus, usurarii, duellum offerentes, vel acceptantes, Simoniaci, in criminibus capitalibus irretiiti, & in cri-tes, omnes denique criminibus capitalibus digno existentes. Item infames sunt, qui ducunt vxores viles, & abiectas, vel meretrices, electas, repudiatas, ioculatrices, saltatrices, scenicas, &c. Si quis viduam, d. 34.

Infames sunt ex crimine alieno personae coniunctae, vt filias, & nepos per lineam masculinam haereticis damnati, & in haereticis morientis, aut de crimine lese maiestatis damnati, ex matre vero haeretica solus filius, non autem nepos conuictus infamiam iuris, c. statutum 2. de her. lib. 6. & c. si quis, q. 1. Maiol. lib. 3. c. 1. nn. 4. & lib. 5. c. 47. nu. 5. Henriquez lib. 4. c. 5. §. 4. quamuis si occulta fuerit haereticis, aut in ratione infecta pater decessit in publica haereticis absque nota infamiae, filius Catholicus non est infamis, aut irregularis. Ex quo post crimen lese maiestatis restitutus est per Regem ad famam, non est irregularis, aut si parens bra-cho seculari traditus respuit, & reconciliatus obiit, aut si morte criminis patris haeretici, qui pertinax decessit, natus quiescit, non est irregularis, vt Henriquez vbi supra, & Caldenat. de haereticis, conf. 3. docent, quaequid Castro lib. 1. de potest. legis poenal. c. 7. contra dicit. Item, irregularis & infamiseti, qui ex meretrice matre, quamuis coniugata natus est dummodo notorium sit meretricium matris, & infamiam iuris incurrit.

Infames, etiam sunt ex officiis, & obligatione, serui, Curiales, & qui artem aliquam, & officium vile exercent, vt sine Mimis, Histriones, Scenici, Ioculatores, carnicifices, Mactellarij, Tabernarij, Cauponarij, Aurigae, & similes. Item Alienares, item condemnati tutela, & huiusmodi, de quibus legendus est Maiol. lib. 3. cap. 1. per totum.

Quod duellantes vide Conc. Trid. Sess. 25. de Reform. cap. 9. qui tam de iure, quam de facto sunt infames.

Quod Raptores mulierum vide Conc. Tri. Sess. 24. de reform. matrim. cap. 6. qui etiam perpetui sunt infames. Homines siue de iure, siue de facto infamia notati, durante infamia non sunt ordinandi, sicut neque durante accusatione de crimine, & pendente causa ad ordines admit- tendi sunt.

Quod dispensationem vero, sciendum est, infamiam aliquando tolli, & in integrum restituitur quis fama sua. Et quidem baptismum tollitur omnis infamia, arg. eorum que traduntur glof. & DD. in c. sine poenitentia, de Consec. dist. 4. vbi glof. in verbo, in baptisate. Syluest. verbo, baptisimus, q. 2. & Tabiena, verbo, baptisimus, §. octauo, Maiol. lib. 3. c. 1. nu. 4. Ratio est, quia per baptismum tolluntur peccata, & ea que sequuntur ex peccatis, sub ratione qua peccata sunt. Et ideo cum infamia consequatur peccatum, sub ratione peccati, per baptismum tollitur.

Item Papa infamiam omnem tollere potest, etiam eam, que per iustitiam civilem irrogata est, ex Rich. 4. dist. 25. art. 6. q. 1. Summa Astenfis par. 2. lib. 6. tit. 17. qu. 2. arg. cap. Epaphemium §. Hinc colligitur, 2. q. 4. Syluest. verbo, Infamia, q. 12. Maiol. lib. 3. c. 1. nu. 15. & Henriquez lib. 4. cap. 1. §. 5.

Si quis autem est infamis, à Iudice restitui potest in integrum per sententiam Iudicis eiusdem, qui sententiam tu- lam, vel superioris eius. Si fit infamia iuris, tolli potest a Papa vt diximus, siue fit infamia iuris Canonici, siue iuris Ci- uilis, si fit infamia iuris Ci uilis, tolli potest per principem secularem a Laico, eumque in integrum ad omnes dignitates & officia restituere potest, ex Richar. & Astenfi vbi supra, & Panor. in c. cum te, de sent. & re iudic. Syluest. verbo, Infamia, q. 1. Henriquez vbi supra. Quod si fit infamia iuris Canonici, solus Papa dispensat, nisi quod Epi- scopus dispensando super delicto ad quod sua facultas ex- tenditur (vt quod non est grauius adulterio) accessorie

abolet infamiam, ex Nauar. in Man. 27. nu. 204. & Hen- riques lib. 4. c. 5. §. 3. Si fit infamia facti, tunc non tollitur nisi per factum omnino contrarium, vnde sicut per factum erat infamis apud homines graues, & bonos: ita etiam apud homines bonos, & graues recuperat factio contratio & mutatione vite: quare si quis in longinquam regionem migrans acquisiuit bonum nomen, ibi, deletur prior infamia, ex Rich. 4. d. 25. art. 6. q. 3. Summa Astenf. 2. part. lib. 6. tit. 27. q. 4. Maiol. lib. 3. cap. 1. nu. 15. Henriquez lib. 4. c. 5. §. 3. Si vero infamatus sit, hoc est, in iudicio publice ac- cusatus, restituitur in integrum per canonicam purgatio- nem criminis, c. si quis, & ca. ex tuarum, de purgat. Can. postquam purgationem non est ab ordinibus repellendus, licet eius fama sepe in opinione hominum remaneat lesa, ex Richar. & Astenfis vbi supra, interim tamen, dum infamia durat non est ordinandus.

Infamia vero Canonica, qua incurri diximus per quod- cunque peccatum mortale, per cordis contritionem, & pe- nitentiam, absque vlla dispensatione tollitur, vt DD. com- muniter tradunt, & Nau. in Man. c. 27. num. 204. quia, omnis res per quascunque causas componitur, per eandem dissoluitur cap. 1. de reg. iur.

Ad hoc caput etiam reuocari possunt irregularitates prouenientes ex poenitentia publica: Qui enim publicam, & solennem poenitentiam ob delicta egerunt, irregularis sunt, non solum vt non promoueantur, sed etiam vt depo- nantur, c. ex poenitentibus, dist. 50. Syluest. verbo, irregula- ritas, qu. 17. S. Anton. 3. par. tit. 29. de irreg. ca. 6. in prin- cip. Maiol. lib. 3. c. 2. & cap. 3. Sebastianus Medices, par. 2. tit. 9. q. 35. ver. Secundo. Ratio autem cur tales promouendi non sunt, est, quia non sunt digni suscipere vasa Sacra- mentorum, qui dudum fuerunt vasa vitiorum, cap. Illud, dist. 50. Non enim imponitur talis poenitentia nisi pro cri- mine vulgatissimo, & enormi, quod totam ciuitatem com- mouet 26. q. 7. cap. vlt. Cuius scandalii ratione, merito ab Ecclesiasticis ordinibus repelluntur. Piger quam, quod ta- les, reprehendere non possunt alios delinquentes, cum ipsi pro grauissimis peccatoribus communiter habentur.

Sciendum est enim, triplicem fuisse olim poenitentiam in vsu in Ecclesia: vna erat secreta, qua in Confessione Sa- cramentali a Sacerdote iniungebatur: Alia publica, ob peccatum non tamen publicum. Tertia publica, & solen- nis, que cum certa quadam forma, & solennitate verborum, ob crimen publicum, & scandalosum imponebatur, de qua in ca. in capite, dist. 50. habetur, que tantum ab Epi- scopo, vel de eius mandato imponitur, nec vt testatur S. Anto. vbi supra, imponebatur clerico nisi deposito. Ex his tribus, prima solum hodie in vsu est, non autem due poste- riores, etiam si media illa deberet imponi, de licentia tamen, & voluntate ipsius poenitentis, vt pote, vt peregrine- tur, vt ingrediatur ad tempus aliquod Monasterium, que sane poenitentia, vt olim ita hodie laudabilis est, ex Conc. Trid. sess. 14. ca. 5. irregularitas autem hec non incurritur nisi ex hac tertia poenitentia publica, & solenni.

Circa quam aduertendum est, in quibusdam Ecclesijs, ob crimina notoria, vt blasphemiam, & similia, imponi poenitentiam quandam, que publica, & solennis esse videtur: siquidem ad fores Ecclesie in loco eminenti cum diademate in capite, acceris in manu accessis, poenitentes, dum officia Diuina celebrantur, toti populo exponuntur, vt pro- inde huiusmodi merito dici possunt Palud. 4. d. 14. qu. 6. & q. 7. S. Anton. 3. par. tit. 14. capit. 17. in fine, & tit. 29. cap. 6. Alberic. verb. ordinandus, numer. 14. Maiol. lib. 3. capit. 2. & 3. haec interim sint satis: contra blasphemantes au- tem variæ poenae aduersus Summis Pontificibus edite sunt scilicet a Leone X. in Concilio Lateranensi nouissimo, vt habetur in Constitutione 11. eiusdem, que incipit, *superua*, & a Iulio II. in Constit. 42. eiusdem incipiente, *In mul- tis*, & a Pio V. in Constitutione 5. eiusdem, que incipit, *Cum primum*, immo tales sunt infames.